

Euroopan
komissio

CASP 2021

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta

Lasten turvaistuimet

Loppuraportti

YHTEISTYÖLLÄ
Eurooppalaisten
kuluttajien
turvallisuuden
puolesta

Sisällysluettelo

Lyhenneluettelo	3
Tiivistelmä	4
Toimen sisältö	4
Tärkeimmät tulokset ja päätelmät	4
Suositukset	5
OSA 1	
1. Yhteenveto lasten turvaistuimia koskevasta tuotekohtaisesta toimesta	7
1.1 Esittely ja tavoitteet	7
1.2 Yhteenveto osallistuvista markkina- ja valvontaviranomaisista	8
2. Näytteenotto ja testaus	9
2.1 Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet	9
2.2 Näytteenotto	10
2.3 Testaus	11
3. Testitulokset	13
3.1 Yhteenveto testituloksista ja tärkeimmät tulokset	13
3.2 Lausekekohtaiset tulokset	13
3.3 Päätelmät testituloksista	14
4. Riskienarviointi ja markkina- ja valvontaviranomaisten toimenpiteet	15
4.1 Havaitut riskit	15
4.2 Hyväksytyt toimenpiteet ja Safety Gate/RAPEX -ilmoitukset	15
5. Päätelmät ja suositukset	17
5.1 Päätelmät	17
5.2 Hankkeessa sovellettu aiemmin saatu oppi	18
5.3 Hankkeessa opittu ja sovellettu oppi	18
5.4 Suositukset	19
OSA 2	
1. Mikä CASP on?	21
1.1 Roolit ja vastuut	21
1.2 Hankkeen aikataulu	22
2. Tuotekohtaisten toimien lähestymistapa	23
2.1 Yleinen prosessi	23
2.2 Näytteenotto ja testaus	24
2.3 Riskienarviointimenettely	26
3. Tiedotustoimet	27

yhenneluettelo

DG JUST	Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto
EAN	eurooppalainen tuotenumero
EK	Euroopan komissio
EO, economic operator	taloudellinen toimija
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
HA, horizontal activity	horisontaalinen toimi
ISOFIX	kansainvälinen standardi kiinnikkeille, joilla lasten turvaistuin kiinnitetään henkilöautoon
MS, member state	jäsenvaltio
MSA, Market Surveillance Authority	markkinavalvontaviranomainen
NAB, National Accreditation Body	kansallinen akkreditointielin
NANDO	uuden lähestymistavan mukainen ilmoitettuja ja nimettyjä organisaatioita koskeva tietojärjestelmä
PSA, Product-Specific Activity	tuotekohtainen toimi
RAG, Risk Assessment Guidelines	riskienarviointiohjeet
RAPEX-ohjeet	Päätös (EU) 2019/417
Safety Gate/RAPEX	muille vaarallisille tuotteille kuin elintarvikkeille tarkoitettu ennakkovaroitusjärjestelmä
TA, Type Approval	tyyppihyväksyntä
UNECE	Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomissio

Tiivistelmä

Toimen sisältö

Koordinoidut tuoteturvallisuustoimet (CASP) auttavat kaikkia Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä Euroopan sisämarkkinoille saatettavien tuotteiden tuoteturvallisuuden parantamiseksi.

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto (DG JUST) keräsi vuonna 2019 jäsenvaltioilta tietoa näiden tuotevalinnoista ja painopisteistä vuoden 2020 koordinoiduissa tuoteturvallisuustoimissa. Henkilöautoissa käytettävät ”lasten turvaistuimet” määriteltiin kohdennetun turvallisuustutkimuksen yhdeksi painopisteeksi.

Tärkeimmät tulokset ja päätelmät

Toimessa määriteltiin yhteiset testaus- ja näytteenottomenettelyt, testattiin EU-/ETA-alueen osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten keräämät tuotenäytteet sekä poistettiin vaaralliset tuotteet EU:n sisämarkkinoilta ja edistettiin osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten välistä tiedonvaihtoa.

Markkinavalvontaviranomaiset päättivät keskittyä ryhmän 0+/1 lasten turvaistuihin (vastasyntyneistä 18-kiloiisiin eli noin nelivuotiaisiin lapsiin). Turvaistuimet oli valmistettu ja hyväksytty Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission R44/04-säännön mukaisesti¹. Näissä turvaistuimissa lapsi matkustaa pääasiassa selkä menosuuntaan päin, vaikka jotkin istuimet voidaan kääntää (kun lapsi saavuttaa tietyn pituuden tai painon) myös niin, että lapsi istuu menosuuntaan päin. Istuimet kiinnitetään vain turvavöillä tai joissain tapauksissa ISOFIX-kiinnikkeillä.

Euroopan komission suoran taloudellisen tuen turvin seitsemän lasten turvaistuinnäytettä testattiin samassa laboratoriossa samoissa olosuhteissa. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset määrittelivät yhdessä näytteenottomenettelyn ja laativat testaussuunnitelman. Testaus tapahtui säännön R44/04 olennaisten lausekkeiden mukaisesti.

Seitsemästä testatusta näytteestä kolme ei täyttänyt testaussuunnitelmaan sisällytettyjen lausekkeiden vaatimuksia. Kyseiset lausekkeet liittyivät dynaamisiin testeihin ja tuotemerkintöihin. Kolme turvaistuinta ei siis täyttänyt dynaamisten testien vaatimuksia, mikä tarkoittaa, että kyseiset turvaistuimet eivät suojaisi lasta asianmukaisesti loukkaantumiselta törmäyksen sattuessa. Lisäksi puutteellisten tuotemerkintöjen vuoksi turvaistuin saatetaan kiinnittää väärin, mikä heikentää entisestään merkittävästi sen antamaa suojaa.

Markkinavalvontaviranomaiset arvioivat havaittujen vaarojen aiheuttamat riskit EU-säännösten² ja riskienarviointiohjeiden (RAG)³ avulla ja havaitsivat, että yksi näyte aiheutti vakavan turvallisuusriskin kuluttajille⁴. Markkinavalvontaviranomaiset eivät olleet vielä kyseisen raportin laadintahetkellä päättäneet, tekevätkö he Safety Gate/RAPEX -ilmoituksen⁵ kolmesta tuotteesta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia. Markkinavalvontaviranomaiset ryhtyivät lukuisiin toimenpiteisiin havaittujen riskien pienentämiseksi. Toimenpiteet perustuivat näytteiden riskitasoon, ja tuote joko vedettiin markkinoilta tai asetettiin myyntikieltoon tai kyseistä taloudellista toimijaa kehoitettiin ryhtymään lisätoimenpiteisiin.

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/si/TXT/?uri=CELEX:42011X0909\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/si/TXT/?uri=CELEX:42011X0909(02))

² Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/417 (RAPEX-ohjeet), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

³ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁴ Raportoidut tulokset perustuvat 1.5.2021 saatavilla olleisiin tietoihin.

⁵ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#recentAlerts>

Suosituks

Seuraavat suositukset perustuvat testausprosessin tuloksiin sekä markkinavalvontaviranomaisten hankkeen aikana käymiin keskusteluihin. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset vahvistivat suositukset viimeisessä kokouksessaan:

Suosituks kuluttajille

- **Pakkausten, tuotemerkintöjen ja ohjeiden tarkastaminen.** Kuluttajien on aina tarkastettava pakkaus ja tuotemerkinnät. On tärkeää, että kuluttajat ymmärtävät ohjeet ja tuotemerkinnät. Myös tuoteturvallisuutta koskevien tietojen on oltava selkeitä.
- **R129-tyyppin turvaistuimiin tiukemmat vaatimukset.** Euroopassa ja useimmiten muuallakin maailmassa sovelletaan testausstandardeja UN R44/04 ja UN R129/02⁶ (i-Size). On hyvä huomata, että R129-säännön mukaisiin turvaistuimiin (ks. kohta 2.1) sovelletaan tiukempia vaatimuksia kuin R44-säännön mukaisiin istuimiin. Tämä voi olla tärkeää ottaa huomioon lasten turvaistuinta ostettaessa.
- **Ohjeiden noudattaminen.** Varmistaakseen tuotteiden turvallisen käytön kuluttajien on aina noudatettava ohjeita. Erityisen tärkeää on, että vanhemmat tai hoitajat noudattavat tarkasti kiinnitysohjeita. Mikäli ohjeet eivät ole selkeitä, kannattaa ottaa yhteyttä tuotteen valmistajaan, maahantuojaan tai myyjään ja varmistaa, että turvaistuin on kiinnitetty asianmukaisesti ja turvallisesti. Kuluttajien on tärkeää varmistaa, että turvaistuin on sopivan kokoinen lapselle ja asennettavaan ajoneuvoon.
- **Lapsi asetetaan istumaan selkä menosuuntaan päin niin kauan kuin se on mahdollista.** Tämä on suositeltavaa, kunnes lapsi saavuttaa ohjeissa määritellyn painon tai pituuden. Selkä menosuuntaan istuessaan pienemmät lapset ovat paremmassa turvassa, sillä turvaistuin heikentää törmäysenergiaa ja suojaa lapsen päätä, niskaa ja selkärankaa.

Taloudelliset tu

- **Varmistetaan, että merkinnät ja ohjeet ovat selkeitä ja kirjoitettu oikealla kielellä.** Taloudellisten toimijoiden on varmistettava, että kaikki merkinnät ja asennusohjeet ovat selkeitä. Tämä pienentää lasten loukkaantumiseriskiä. Erityisen tärkeää on varmistaa, että ohjeet ja merkinnät on kirjoitettu tuotteen myyntimaan kielellä.
- **Valmistautuminen R44-säännöstä luopumiseen.** R44-sääntö korvataan R129-säännöllä, joka asettaa lasten turvaistuimille aiempaa tiukemmat vaatimukset. Taloudellisten toimijoiden on valmistauduttava muutokseen ja varmistettava, että tuotteet täyttävät tiukemmat vaatimukset.
- **Yhteistyö viranomaisten kanssa.** R129-säännön myötä lasten turvaistuimiin on tehtävä merkittäviä muutoksia. Taloudellisten toimijoiden on myös tehtävä jatkuvaa yhteistyötä markkinavalvonta- ja täytäntöpanoviranomaisten sekä tyyppihyväksyntäviranomaisten kanssa, jotta varmistetaan, että kuluttajat käyttävät vain turvallisia ja loukkaantumisilta suojaavia tuotteita.

Standardointielimet

Vaikka UNECE:n sääntö R44/04 poistuu vähitellen käytöstä, tässä toimessa havaitut tulokset voivat olla tärkeitä.

- **Näytekohtaisten testattavien näytekappaleiden määrä pienenee.** Markkinavalvontaviranomaisilla on ollut vaikeuksia löytää riittävästi näytekappaleita lasten turvaistuinnäytteiden testaamiseksi R44/04-säännön⁷ lausekkeiden mukaisesti. Standardien tai testien vaatimukset tulisi näin ollen tarkistaa. Tämä helpottaisi markkinavalvontaa varten tehtävien testien suorittamista, kun näytekohtaisten näytekappaleiden määrä olisi pienempi.
- **Testien toistettavuus.** R44/04-säännön mukaisiin testeihin vaikuttavat monenlaiset tekijät, kuten lämpötila, asennus ja testinuken asento. Tämän vuoksi on hyvin epätodennäköistä, että kahden testin tulos on sama. R44/04-säännön mukaisten testien vaatimusten muuttaminen parantaisi testien toistettavuutta ja uusittavuutta sekä minimoisi edellä mainittujen eri tekijöiden vaikutuksen.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3AA42014X0329%2802%29>

⁷ Tässä toimessa kaikkien testaussuunnitelman testien suorittamiseksi tarvittiin 17 näytekappaletta per näyte.

Eurooppalaisille ja kansallisille viranomaisille

- **Lasten turvaistuin alaa valvottava.** Koska testatuista lasten turvaistuimista löydettiin vakavia puutteita, turvaistuimia pitää valvoa ja testausta jatkaa. Taloudellisten toimijoiden, tyyppihyväksyntäviranomaisien ja kuluttajien osallistuminen on varmistettava, jotta vaaralliset lasten turvaistuimet eivät päädy EU:n alueen kuluttajien käyttöön.
- **Sidosryhmien osallistaminen varhaisessa vaiheessa.** Tämän tuoteluokan testaus on monimutkainen toimenpide. Sidosryhmät (mm. laboratoriot, tyyppihyväksyntäviranomaiset, UNECE:n passiivista turvallisuutta käsittelevä työryhmä) kannattaa siten ottaa mukaan toimeen jo varhaisessa vaiheessa. Näin markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä näytteenotosta ja testauksesta.
- **Tarkistetaan Safety Gate/RAPEX -järjestelmää lasten turvaistuinien osalta.** Samalla tyyppihyväksyntänumerolla varustettuja lasten turvaistuimia voidaan myydä eri tuotenimillä tai tuotemerkeillä. Jos yhdentyyppisestä lasten turvaistuimesta on tehty Safety Gate/RAPEX -ilmoitus, markkinavalvontaviranomaisen on varoitettava kaikista muista lasten turvaistuimista, joilla on sama tyyppihyväksyntänumero. Markkinavalvontaviranomaisia olisi tuettava enemmän tämän veloitteen täytäntöönpanossa ja heitä olisi autettava tunnistamaan kaikki EU:n markkinoilla olevat vaaralliset lasten turvaistuimet, joilla on sama tyyppihyväksyntänumero.
- **Selkeä oikeusperusta markkinavalvontaviranomaisien tueksi.** Markkinavalvontaviranomaisilla on oikeusperusta, joiden pohjalta he voivat ryhtyä toimenpiteisiin niiden turvaistuinten osalta, jotka eivät täytä UNECE:n säännön R44/04 vaatimuksia. R44 on sisällytetty myös EU-asetukseen (EY) 661/2009 sekä asetuksen (EU) 2018/858 liitteen II luetteloon⁸. Markkinavalvontaviranomaiset voivat toimia myös yleisen tuoteturvallisuudirektiivin⁹ ja kansallisten markkinavalvontalakien puitteissa.
- **Kerätään kuluttajilta tietoa lasten turvaistuimista.** Kaikki lasten turvaistuimia koskevat tiedot (esim. tyyppihyväksyntänumero ja tekniset eritelmät) kannattaa koota keskitettyyn tietokantaan, joka olisi myös kuluttajien käytettävissä. Näin voitaisiin varmistaa, että kuluttajilla on riittävästi tietoa ostopäätöksen tekemiseen¹⁰.
- **Jaetaan tietoa CASP-toimien tuloksista.** CASP-toimiin osallistuvia markkinavalvontaviranomaisia kannustetaan jakamaan tietoa tuloksista ja havainnoista hankkeen vaikutuksen ja tunnettuuden maksimoimiseksi sekä kuluttajien turvallisuuden parantamiseksi EU:ssa ja ETA-alueella.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%63A32018R0858>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0095&from=EN>

¹⁰ Tällainen tietokanta on käytössä jo esimerkiksi Chilessä: <https://www.conaset.cl/sistemas-retencion-infantil/>

OSA 1

1. Yhteenveto lasten turvaistuimia koskevasta tuotekohtaisesta toimesta

1.1 Esittely ja tavoitteet

Lasten turvaistuimet parantavat lasten turvallisuutta automaatoilla. Lasten turvaistuinten käyttö on pakollista EU:ssa¹¹, minkä ansiosta lasten kuolemat liikenneonnettomuuksissa ovat vähentyneet merkittävästi vuosien aikana¹². EU:n CARE-tietokannan tietojen mukaan lasten turvaistuinten ja turvavöiden käyttö auttaa pelastamaan EU:n alueella vuosittain 5 700 henkeä¹³. Vaikka kehitys on myönteistä, liikenneonnettomuudet ovat yhä lasten yleisin kuolinsyy¹⁴.

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto keräsi ennen CASP-toimea jäsenvaltioilta tietoa näiden tuotevalinnoista ja painopisteistä hankkeeseen sisällytettävien koordinoitujen tuoteturvallisuustoimien määrittämiseksi. Henkilöautoissa käytettävät ”lasten turvaistuimet” määriteltiin kohdennetun turvallisuustutkimuksen yhdeksi tuoteluokaksi. Tässä toimessa keskityttiin siten testaamaan eurooppalaisten kuluttajien laajasti käyttämien lasten turvaistuinten turvallisuutta.

Euroopan komission suoran taloudellisen tuen sekä tuotekohtaiseen toimeen osallistuneiden markkinavalvontaviranomaisten työn ansiosta saavutettiin seuraavat tavoitteet:

- yhteinen menettely koko Euroopassa lasten turvaistuinten näytteenottoon ja testaukseen sekä tuotteiden kuluttajille aiheuttamien riskien arviointiin
- lasten turvaistuinten testaus samanlaisissa oloissa resursseja tehokkaasti hyödyntäen
- tiettyjä turvallisuusriskejä aiheuttavien lasten turvaistuinten tunnistaminen ja poistaminen Euroopan sisämarkkinoilta
- markkinavalvontaviranomaisten välisen tiedonvaihdon ja koordinoitujen toimien edistäminen sekä keskustelut standardeista, testausmenettelyistä ja muista markkinavalvontaa koskevista asioista.

¹¹ https://eur-lex.europa.eu/eli/dir_impl/2014/37/oj/?uri=CELEX:32014L0037

¹² Lasten osuus kaikista liikenneonnettomuuksien uhreista oli vuonna 2016 EU-maissa vain 2,5 prosenttia (0,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007). https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/pdf/statistics/dacota/bfs2018_children.pdf

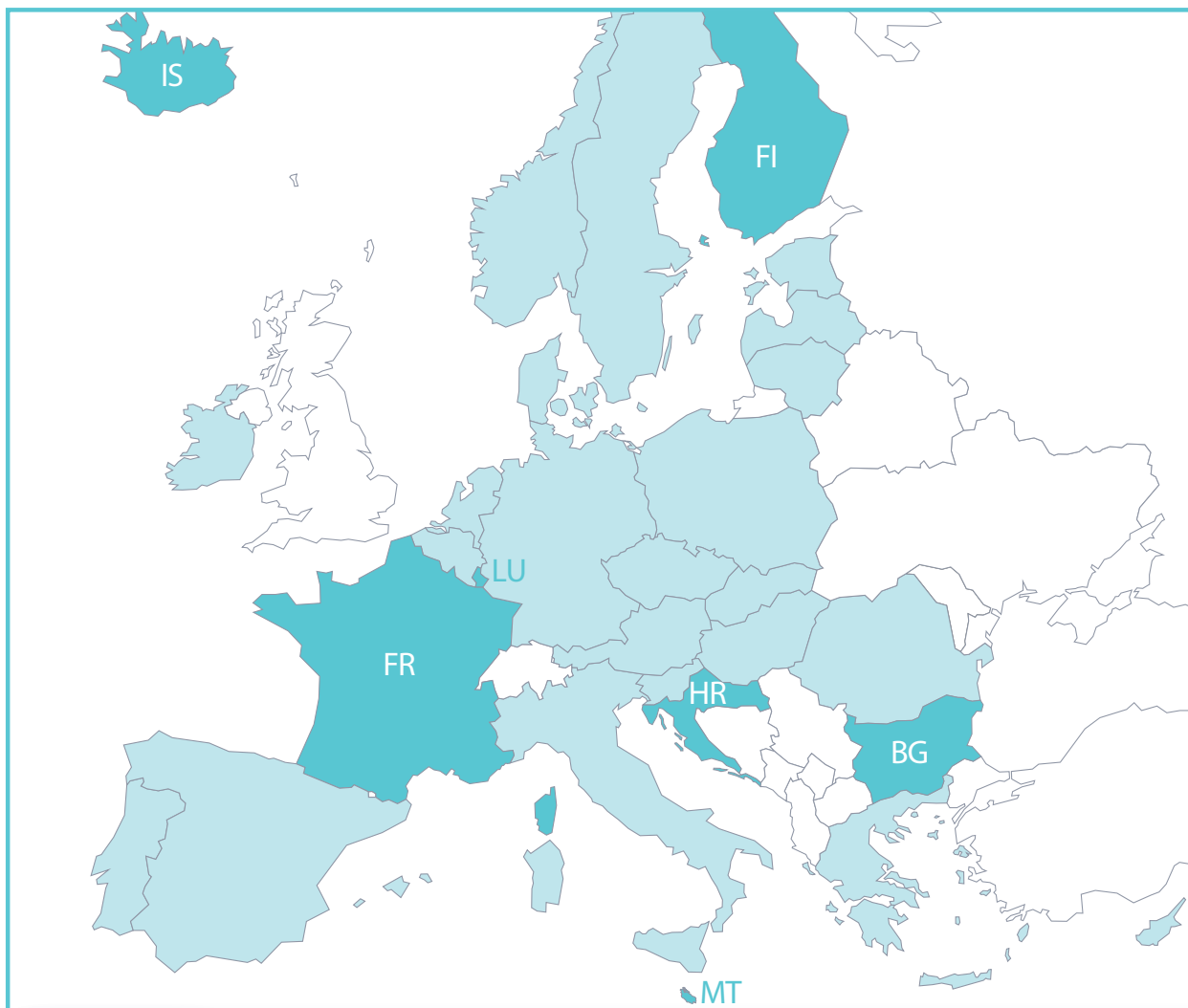
¹³ https://ec.europa.eu/transport/road_safety/specialist/statistics_en

¹⁴ https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/move-2019-01178-01-00-en-tra-00_3.pdf

1.2 Yhteenveto osallistuvista markkinavalvontaviranomaisista

Lasten turvaistuimia koskevaan tuotekohtaiseen toimeen osallistui seitsemän markkinavalvontaviranomaista kuudesta EU-maasta ja yhdestä ETA-maasta:

Kuva 1 - Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset kartalla

Maa	Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset
Bulgaria	Kuluttajansuojakomitea
Islanti	Kuluttajavirasto – Neytendastofa
Kroatia	Valtion tarkastuslaitos
Luxemburg	Markkinavalvontavirasto (ILNAS)
Malta	Malta Competition and Consumer Affairs Authority (MCCAA)
Ranska	Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (DGCCRF)
Suomi	Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)

2. Näytteenotto ja testaus

2.1 Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

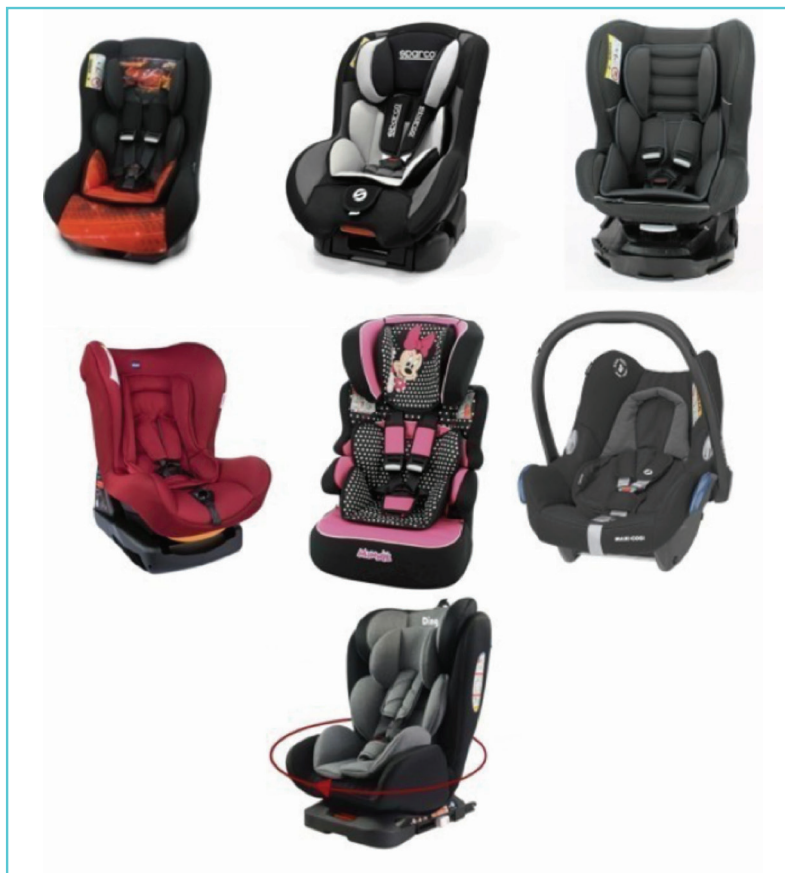
EU:n markkinoilla on saatavilla laaja valikoima lasten turvaistuimia, minkä vuoksi markkinavalvontaviranomaiset päättivät rajata testattavat tuotteet vain yhdentyyppisiin turvaistuihin, jotta testitulokset olisivat vertailukelpoisia.

Lasten turvaistuimet on luokiteltu niiden valmistusta ja hyväksyntää säätelevien sääntöjen mukaisesti: UNECE:n säännöt R44/04¹⁵ ja R129¹⁶. R44/04-sääntö on poistumassa käytöstä, ja sen korvaa uudempi R129-sääntö, joka asettaa lasten turvaistuimille aiempaa tiukemmat vaatimukset. EU:n markkinoilla on edelleen paljon R44/04-säännön mukaisesti hyväksytyjä lasten turvaistuimia, mikä ei tule markkinavalvontaviranomaisten näkemyksen mukaan muuttumaan lähitulevaisuudessa. Tämän vuoksi toimesta päätettiin keskittyä R44/04-säännön mukaisesti hyväksytyihin lasten turvaistuihin.

Markkinavalvontaviranomaiset päättivät kerätä näytteitä ryhmän 0+/1 turvaistuimista, jotka on tarkoitettu vastasyntyneistä aina 18-kiloisille (noin nelivuotiaalle) lapsille autolla matkustamiseen. Turvaistuin olisi asetettava niin, että lapsen selkä on menosuuntaan päin. Jotkin istuimet voidaan kääntää myös kasvot menosuuntaan päin (kun lapsi on saavuttanut tietyn pituuden tai painon). Kyseiset turvaistuimet kiinnitetään joko auton turvavöillä tai ISOFIX-kiinnikkeillä.

Lasten turvaistuimet ovat tyyppihyväksytyjä tuotteita. Niille tarvitaan siten hyväksyntä, ennen kuin ne voidaan saattaa EU:n markkinoille. Näin varmistetaan, että valmistajat kaikkialla EU:ssa täyttävät samat turvallisuusstandardit. Tyyppihyväksynnästä vastaavat EU:n tyyppihyväksyntäviranomaiset. Samalla tyyppihyväksyntänumerolla varustettua lasten turvaistuinta voidaan myydä eri tuotenimillä ja tuotemerkeillä.

Kuva 2 - Ryhmän 0+/1 lasten turvaistuimet

¹⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:42011X0909\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:42011X0909(02))

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A42014X0329%2802%29>

2.2 Näytteenotto

Markkinavalvontaviranomaiset keräsivät näytteitä ryhmän O+/1, ryhmän O+ ja ryhmän O/1 turvaistuimista. Eri ryhmien turvaistuimissa on pieniä eroja:

- Ryhmän O+/1 ja ryhmän O/1 turvaistuimet on tarkoitettu vastasyntyneistä aina 18-kiloisille (noin nelivuotiaisille) lapsille
- Ryhmän O+ turvaistuimet on tarkoitettu vastasyntyneistä aina 13-kiloisille (noin 15 kuukauden ikäisille) lapsille.

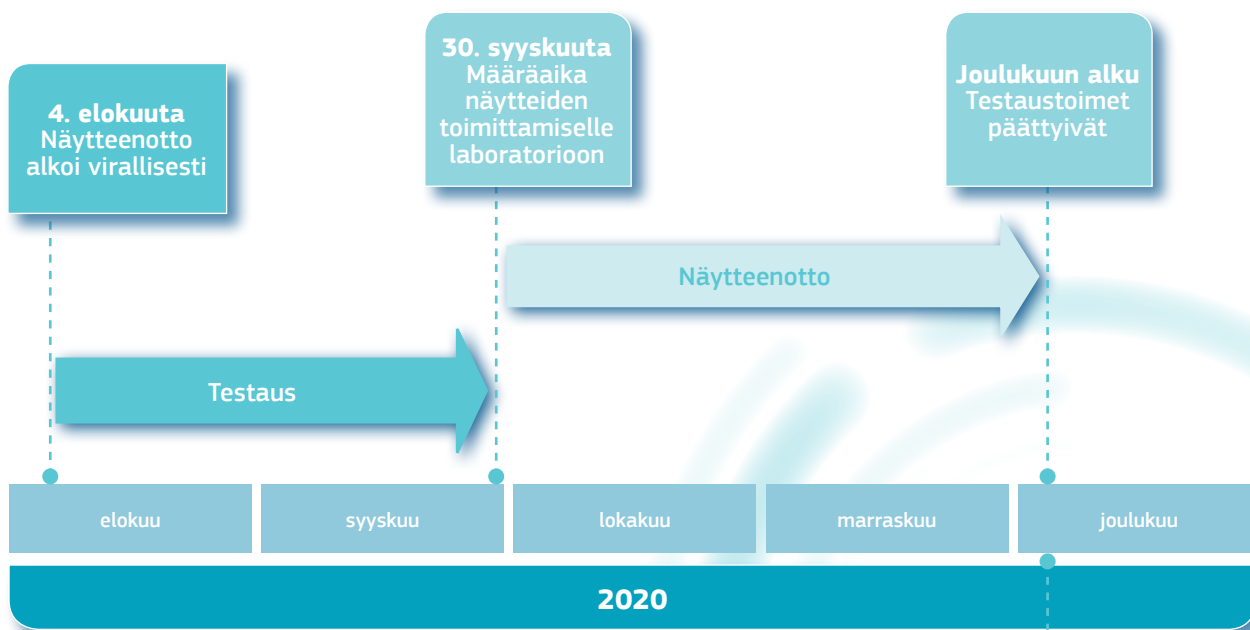
Markkinavalvontaviranomaiset saivat kerätä näytteitä valitsemiltaan myyntikanavilta (niin fyysisistä liikkeistä kuin verkkokaupoista ja -myyntialustoilta). Tässä tuotekohtaisessa toimessa kaikki näytteet kerättiin kuitenkin fyysisistä liikkeistä. Alla olevassa taulukossa on eritelty markkinavalvontaviranomaisten keräämien näytteiden määrä.

Taulukko 1 - Lopulliset näytteet

Maa	Markkinavalvontaviranomainen	Näytteiden kokonaismäärä	Turvaistuimen tyyppi
Bulgaria	Kuluttajansuojakomitea	1	O+/1
Islanti	Kuluttajavirasto – Neytendastofa	1	O+
Kroatia	Valtion tarkastuslaitos	1	O+/1
Luxemburg	ILNAS	1	O+/1
Malta	MCCAA	1	O/1
Ranska	DGCCRF	1	O+/1
Suomi	Traficom	1	O+/1

Markkinaviranomaisilla oli noin kaksi kuukautta aikaa kerätä ja kuljettaa näytteet laboratorioon, ja testaukseen kului aikaa toiset noin kaksi kuukautta (ks. Kuva 3)

Kuva 3 - Näytteenoton ja testauksen aikajana

Toimessa haluttiin estää se, että kaksi markkinavalvontaviranomaista olisi valinnut näytteeksi saman tuotteen. Hanketiimi kehitti seurantatyökalun, johon kaikki kerätyt näytteet kirjattiin ja jossa jokaiselle näytteelle annettiin yksilöity tunnistenumero. Yhteiseen tiedostoon kerättiin jokaisen tuotteen ominaisuudet (kuten tuotemerkki, tuotekuvaus, tyyppihyväksyntänumero, jälleenmyyntikanava, valmistaja, jälleenmyyjä jne.) ja kuva. Kerätyt tiedot auttoivat myös markkinavalvontaviranomaisia tiedottamaan taloudellisia toimijoita hyväksytyistä toimenpiteistä.

2.3 Testaus

Kaikkien EU:ssa kerättyjen näytteiden testitulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi CASP-hankkeessa tarvittiin yhteinen testaussuunnitelma.

Aineistotutkimuksen ja Safety Gate/RAPEX -järjestelmän tietojen analyysin avulla sekä markkinavalvontaviranomaisia haastatteleamalla määriteltiin, että kyseisen tuoteluokan useimmin esiintyvät riskit liittyvät loukkaantumiseen.

Näiden havaintojen pohjalta laadittiin testaussuunnitelmaluonnos, jossa sovellettiin UNECE:n säännön R44/04 lausekkeita. Lopullinen testaussuunnitelma, jonka markkinavalvontaviranomaiset hyväksyivät hankkeen aloituskokouksessa, on esitetty alla.

Taulukko 2 - Lasten turvaistuinten testaussuunnitelma

Lasten turvaistuinten testaussuunnitelma Sovellettavat UNECE:n säännön R44/04 lausekkeet
Lauseke 5 Hyväksyntä
Lauseke 6.1. Sijoittaminen ja kiinnittäminen ajoneuvoon
Lauseke 6.2. Säädot
Lauseke 6.3. ISOFIX-kiinnitys
Lauseke 6.4. Merkintöjen tarkastus
Lauseke 6.5. Asennus- ja käyttöohjeiden tarkastus
Lauseke 7.1.1. Korroosionkestävyys
Lauseke 7.1.2. Törmäysenergian vaimennus
Lauseke 7.1.3. Kierähtäminen
Lauseke 7.1.4. Dynaamiset testit
Lauseke 7.1.5. Terminen kestävyys
Lauseke 7.2.1. Soljet
Lauseke 7.2.2. Säätolaitteet
Lauseke 7.2.3. Vetolaitteet
Lauseke 7.2.4. Hihnat
Lauseke 7.2.5. Lukituslaitteet
Lauseke 7.2.6 ISOFIX-kiinnitysohjeet
Lisäksi materiaalien syttyvyydestä (perustuu asiakirjaan TRANS/WP.29/78/Versio1, kohta 1.20)

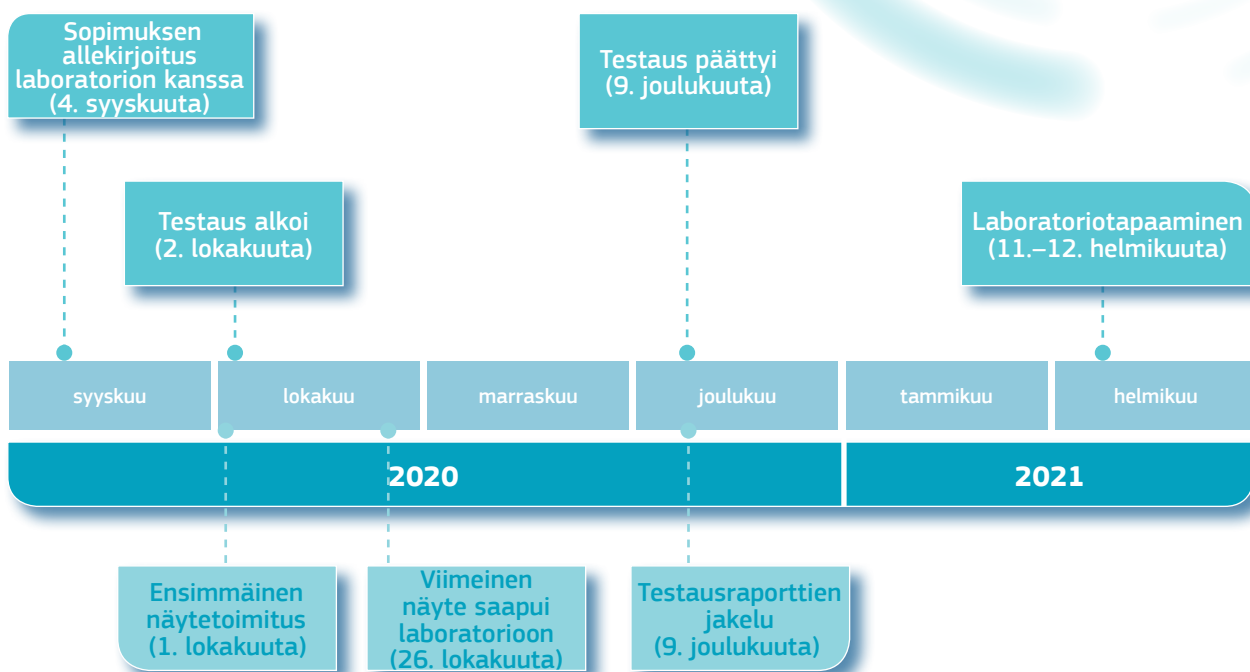

Laajan aineistotutkimuksen pohjalta sopimuskumppani otti yhteyttä kaikkiin tunnistettuihin akkreditoituihin laboratorioihin EU:n alueella ja pyysi niitä lähettämään ehdotuksia ja tarjouksia sovittuun testaussuunnitelmaan. Markkinavalvontaviranomaisille laadittiin vertaileva analyysi, jossa esiteltiin sopimuskumppanin kutsuun vastanneista laboratorioista kaksi sopivinta. Analyysissa vertailtiin laboratorioiden teknistä soveltuvuutta ja hintatarjousta¹⁷. Tarjousten arvioinnissa sovellettiin ”parasta vastinetta rahalle” -periaatetta. Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat parhaiten sijoittuneen laboratorion.

Markkinavalvontaviranomaiset keräsivät ja kuljettivat näytteet näytteenottosuunnitelman mukaisesti. Viranomaisilla oli lieviä vaikeuksia löytää riittävästi näytekappaleita jokaisesta lasten turvaistuinmallista testien suorittamiseksi R44/04-säännön lausekkeiden mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut testausaikatauluun.

Testaukseen kului kaksi kuukautta, koska koronaviruspandemian toinen aalto oli käynnissä Euroopassa. Laboratoriotapaaminen järjestettiin etäkokouksena 11.–12.2.2021. Osallistujilla oli mahdollisuus kuulla lisää testeistä, vaihtaa näkemyksiä testituloksista, tehdä riskienarviointi valituille vaarallisille näytteille sekä vieraila virtuaalisesti laboratorion tiloissa ja nähdä konkreettisesti, miten laboratorion henkilökunta tekee tietyt testit.

Kuva 4 - Testausprosessin aikajana

¹⁷ Sopimuskumppani otti yhteyttä 16 laboratorioon, joista vain kaksi vastasi tarjouspyyntöön.

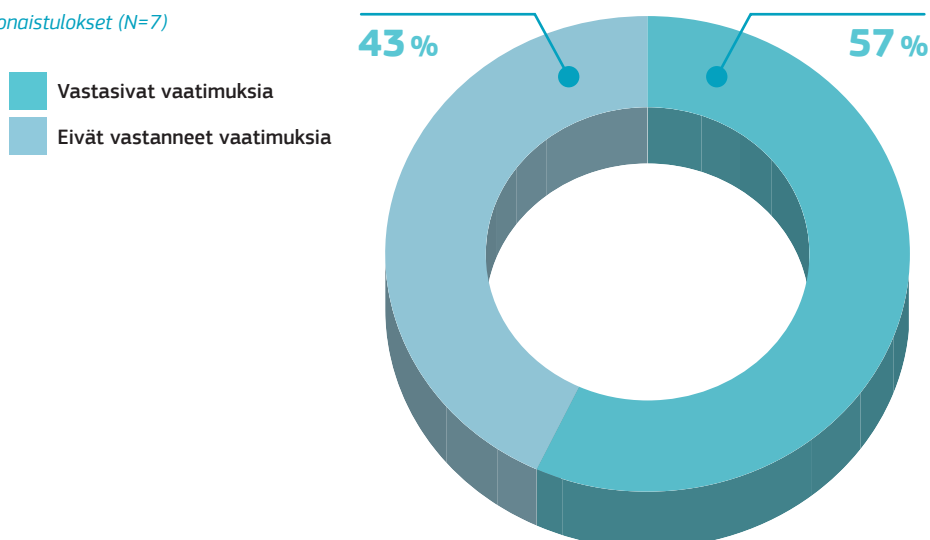

3. Testitulokset

3.1 Yhteenveto testituloksista ja tärkeimmät tulokset

Markkinavalvontaviranomaiset keräsivät yhteensä seitsemän näytettä, jotka testilaboratorio testasi. Näistä kolme ei täyttänyt R44/04-säännön olennaisten lausekkeiden vaatimuksia (ks. Kuva 5).

Kuva 5 - Testin kokonaistulokset (N=7)

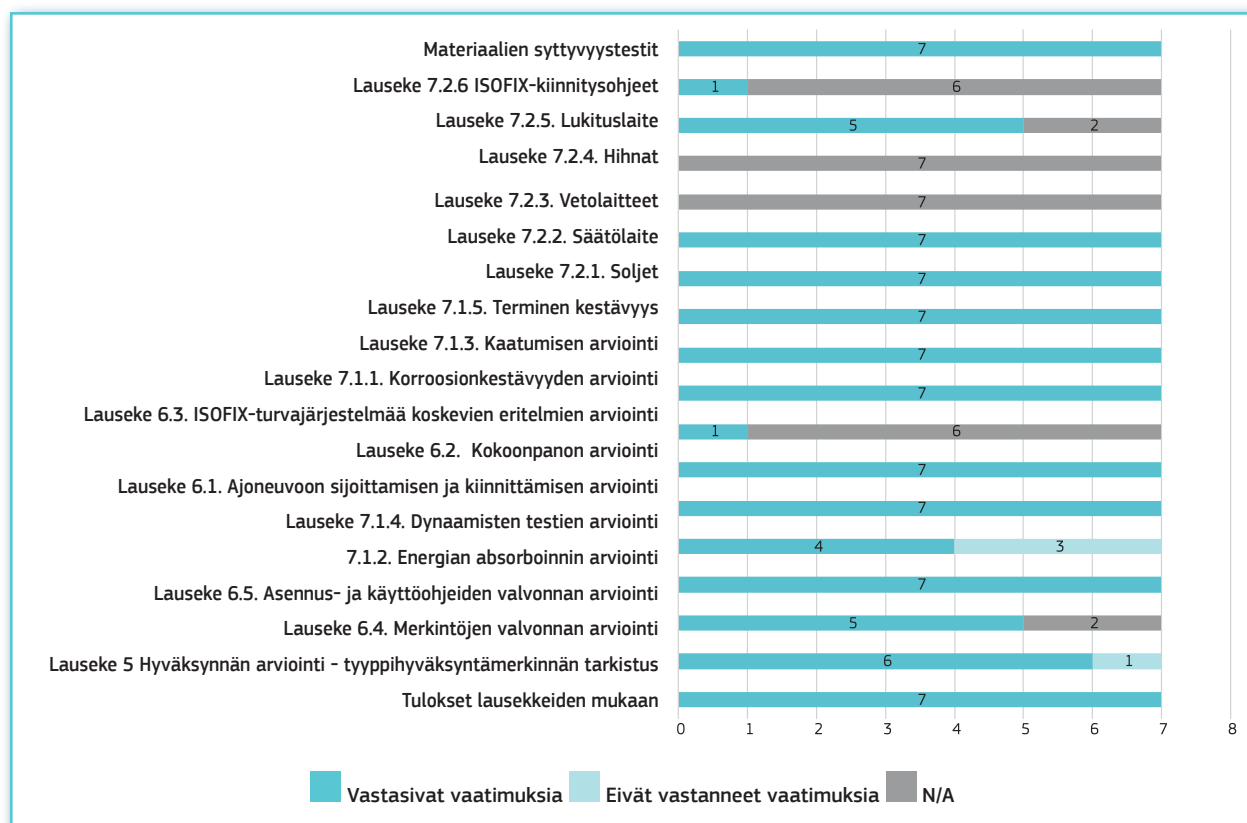

3.2 Lausekekohtaiset tulokset

Kolme lasten turvaistuinta ei täyttänyt dynaamisten testien vaatimuksia, ja yksi istuin ei täyttänyt tuotemerkintöjä koskevia vaatimuksia. Kaikki lausekkeet

eivät olleet sovellettavissa testattuihin lasten turvaistuihin (ks. kuva 6), joten kyseisten lausekkeiden mukaisia testejä ei tehty.

Kuva 6 – Lausekekohtaiset testitulokset

3.3 Päätelmät testituloksista

Lasten turvaistuinten tärkein tehtävä on tarjota välttämätön turvallisuustaso. Tämä varmistetaan kolmannen osapuolen hyväksynnällä (tyyppihyväksyntäjärjestelmä) ennen markkinoille saattamista. Tämän vuoksi lasten turvaistuimissa esiintyy todennäköisesti vähemmän puutteita kuin muissa tuoteluokissa. Kolme lasten turvaistuinta ei kuitenkaan täyttänyt R44/04-säännön olennaisten lausekkeiden vaatimuksia, mikä tarkoittaa, että nämä tuotteet aiheuttavat merkittäviä riskejä lapsille. Tämä herättää myös kysymyksiä tyyppihyväksyntäjärjestelmästä.

Kolme lasten turvaistuinta ei täyttänyt dynaamisten testien vaatimuksia. Nämä turvaistuimet eivät suojaa lapsia loukkaantumiselta törmäyksen sattuessa yhtä todennäköisesti kuin vaatimukset täyttävä turvaistuin.

Lisäksi yksi turvaistuin ei täyttänyt merkintöjä koskevia vaatimuksia. Merkinnät ovat tärkeitä, koska ne takaavat kuluttajille tuotteen laadun, minkä lisäksi niissä annetaan ohjeita tuotteen käyttöön. Puutteelliset merkinnät voivat johtaa siihen, että turvaistuinta käytetään väärin, jolloin se ei enää suojaa lapsia yhtä hyvin. Useissa näytteissä havaittiin myös epäselviä ja joskus jopa sekaannusta aiheuttavia ohjeita kuluttajille, mikä voi myös johtaa loukkaantumisiin.

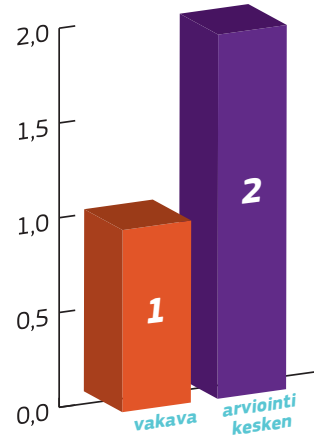

4. Riskienarviointi ja markkinavalvontaviranomaisten toimenpiteet

4.1 Havaitut riskit

Yleisen tuoteturvallisuudirektiivin (2001/95/EY)¹⁸ mukaisesti tuotteen on oltava turvallinen ennakoitavissa käyttöolosuhteissa koko tuotteen käyttöajan. Tuotteen aiheuttamia riskejä arvioitaessa on siten noudatettava komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2019/417¹⁹ (RAPEX-ohjeet) asetettuja yhteisiä ja toistettavissa olevia riskienarviointiperiaatteita. Markkinavalvontaviranomaiset käyttivät riskienarvioinnissa Euroopan komission hallinnoimaa RAG-työkalua²⁰.

Osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten riskienarvioinneista kävi ilmi, että yksi malli aiheutti vakavan riskin (ks. Kuva 7).²¹

Kuva 7 - Yhteenveto niiden näytteiden riskitasoista, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia

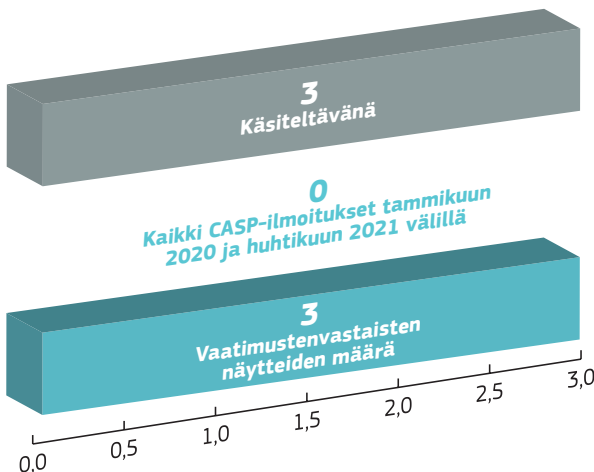
4.2 Hyväksytyt toimenpiteet ja Safety Gate/RAPEX -ilmoitukset

Tuotteet, jotka eivät täytä EU:n lainsäädännön tai sovellettavien standardien vaatimuksia, saattavat aiheuttaa turvallisuusriskin kuluttajille. Mahdollisten tapaturmien välttämiseksi markkinavalvontaviranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin testitulosten ja riskienarviointien pohjalta.

Asetuksen (EU) 2018/858²² mukaan puutteista pitää ilmoittaa hyväksynnän myöntäneelle tyyppihyväksyntäviranomaiselle ja taloudelliselle toimijalle, jonka on puolestaan ilmoitettava markkinavalvontaviranomaisille, mihin toimenpiteisiin se aikoo ryhtyä. Euroopan komissio voi ryhtyä toimenpiteisiin EU:n tasolla.

Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset dokumentoivat ja jakoivat tietoa hyväksytyistä toimenpiteistä sekä vakavien riskien osalta myös Safety Gate/RAPEX -ilmoituksista. Tämä on niiden lakisääteinen velvollisuus yleisen tuoteturvallisuudirektiivin²³ 12.1 artiklan nojalla. RAPEX-ohjeissa suositellaan ilmoittamaan myös vähemmän vakavia riskejä koskevista toimenpiteistä. Näin varmistetaan asianmukainen tiedonvaihto viranomaisten välillä. Lisäksi julkisella verkkosivustolla julkaistaan tietoa taloudellisille toimijoille ja kuluttajille.

Markkinavalvontaviranomaiset eivät olleet tämän raportin laadintahetkellä vielä päättäneet, tekevätkö ne Safety Gate/RAPEX -ilmoituksen²⁴ kolmesta tuotteesta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia²⁵. On siten liian aikaista arvioida CASP-toimen vaikutusta tässä tuoteluokassa raportoitujen turvallisuusongelmien kokonaismäärään.

Kuva 8 - Lasten turvaistuimia koskevan CASP 2020 -toimen vaikutus on Safety Gate-ilmoituksiin

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0095&from=EN>

¹⁹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/417 (RAPEX-ohjeet), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

²⁰ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

²¹ Raportoidut tulokset perustuvat 10.5.2021 saatavilla olleisiin tietoihin. Luokka "määritellään myöhemmin" viittaa tapauksiin, joiden riskienarviointi on vielä käynnissä.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0858>

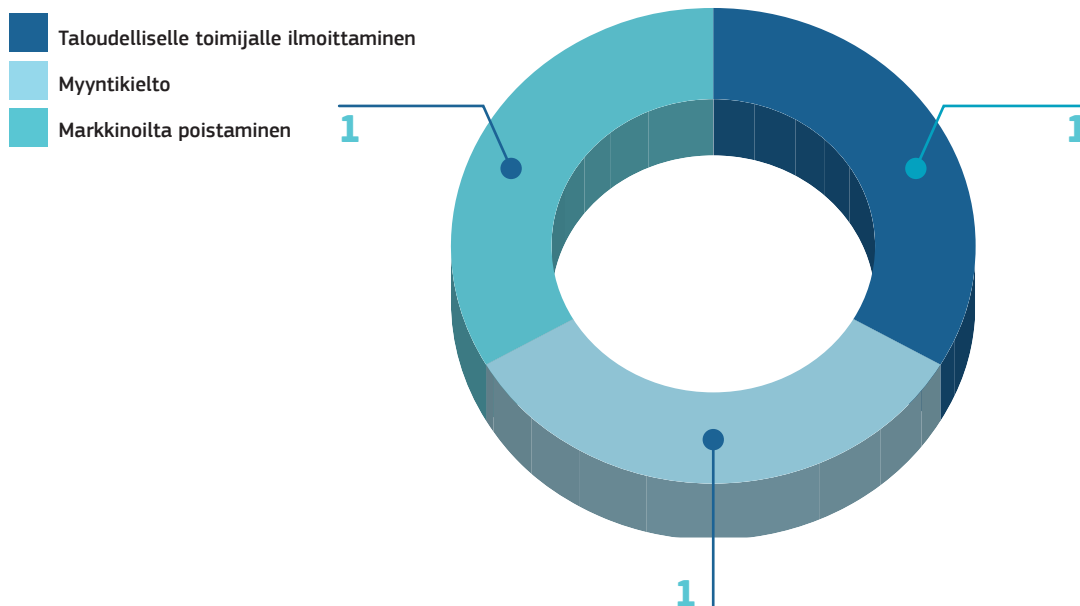
²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

²⁴ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#recentAlerts>

²⁵ Perustuu (1.5.2021 mennessä) Safety Gate/RAPEX -järjestelmässä julkisesti saatavilla olleisiin tietoihin ja tehtyihin ilmoituksiin.

Markkinavalvontaviranomaiset ryhtyivät toimenpiteisiin kolmen tuotteen osalta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia. Tuotteet joko vedettiin markkinoilta tai asetettiin myyntikieltoon tai kyseistä taloudellista toimijaa kehoitettiin ryhtymään lisätoimenpiteisiin (ks. Kuva 9).

Kuva 9 - Osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten toteuttamat toimenpiteet koskien tuotekohtaisessa toimessa testattuja näytteitä

5. Päätelmät ja suositukset

5.1 Päätelmät

Seitsemästä testatusta näytteestä kolme ei täyttänyt testaussuunnitelmaan sisällytettyjen olennaisten R44/04-säännön lausekkeiden vaatimuksia. Puutteet liittyivät dynaamisiin testeihin ja tuotemerkintöihin. Ne saattavat johtaa siihen, että turvaistuin kiinnitetään väärin, jolloin lapset saattavat loukkaantua törmäyksen sattuessa. Markkinavalvontaviranomaiset eivät olleet vielä kyseisen raportin laadintahetkellä päättäneet, tekevätkö ne Safety Gate/RAPEX -ilmoituksen kolmesta tuotteesta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia. Markkinavalvontaviranomaiset ryhtyivät toimenpiteisiin niiden tuotteiden osalta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia. Tuotteet joko vedettiin markkinoilta tai asetettiin myyntikieltoon tai kyseistä taloudellista toimijaa kehoitettiin ryhtymään lisätoimenpiteisiin.

Lasten matkustusturvallisuuden varmistamiseksi lasten turvaistuinten on saatava kolmannen osapuolen tyyppihyväksyntä. Kolme lasten turvaistuinta ei kuitenkaan täyttänyt R44/04-säännön olennaisten lausekkeiden vaatimuksia, mikä voi tarkoittaa sitä, että tyyppihyväksyntäjärjestelmää pitää tarkistaa. On myös mainittava, että toimen aikana voitiin testata vain pieni määrä malleja, mikä johtui tarvittavien näytekappaleiden korkeasta määrästä ja dynaamisten testien korkeista kustannuksista.

Tulevissa lasten turvaistuihin keskittyvissä markkinavalvontatoimissa on otettava huomioon, että dynaamisiin testeihin tarvitaan suuri määrä näytekappaleita, joiden kerääminen voi olla markkinavalvontaviranomaisille haastavaa. Testituloksia tulkittaessa on tärkeää ottaa huomioon myös se, että R44-testien toistettavuus ja uusittavuus on heikko.

Lisäksi toimessa testattiin R44/04-säännön mukaisesti hyväksytyjä lasten turvaistuihin, vaikka kyseinen sääntö tullaan pian korvaamaan tiukemmalla R129-säännöllä. EU:n markkinoille saattaa kuitenkin vielä jäädä suuria määriä R44-tyyppisiä turvaistuihin, joten toimen tulokset ja suositukset ovat edelleen tärkeitä kuluttajille ja muille sidosryhmille. Koordinoitu toimi tarjosi osallistujille mahdollisuuden saada lisää tietoa lasten turvaistuinten ja niiden testausmenetelmistä sekä keskustella testituloksista, riskienarvioinneista ja toimenpiteistä. Toimen aikana saatu tieto kerättiin viestintämateriaaleihin, joilla pyritään parantamaan kuluttajien turvallisuustietoisuutta. Toimen aikana keskusteltiin myös taloudellisille toimijoille ja standardointielimille tärkeistä asioista, mikä luo pohjaa näiden väliselle tulevalle yhteistyölle kyseisten tuotteiden turvallisuuden parantamiseksi.

5.2 Hankkeessa sovellettu aiemmin saatu oppi

- **Viestintä hankkeen aikana.** Sopimuskumppani käytti hankkeen viestintätyökaluna edelleen Wiki-alustaa, jolla kaikki markkinavalvontaviranomaiset pystyivät nopeasti tarkastelemaan ja hyväksymään hankkeen asiakirjoja, vaihtamaan ajatuksia keskenään sekä saamaan lähes välittömästi vastauksen hanketta koskeviin kysymyksiin.
- **Riittävästi aikaa näytteenottoon.** Edellisistä CASP-hankkeista saamansa kokemuksen pohjalta sopimuskumppani varasi markkinavalvontaviranomaisille riittävästi aikaa (noin kaksi kuukautta) kerätä ja kuljettaa näytteet testilaboratorioon. Pidemmän näytteenottoajan ansiosta näytteiden kuljetuksessa laboratorioihin oli vain vähän viivästyksiä.
- **Testiraportin muoto hyväksyttiin varhaisessa vaiheessa.** Testiraporttien muoto hyväksyttiin jo toimen alkuvaiheessa, jotta markkinavalvontaviranomaiset pystyivät käyttämään testiraportteja ja ryhtymään testien jälkeisiin toimenpiteisiin välittömästi.
- **Laboratoriot etsittiin toimen alkuvaiheessa.** Aikaisemmissa toimissa oli osoittautunut vaikeaksi löytää sopivia laboratorioita, joilla on tarvittavat ja asianmukaiset akkreditoinnit. Sopimuskumppani teki hankkeen alkuvaiheessa laajan aineistotutkimuksen, jotta markkinavalvontaviranomaisilla olisi riittävästi tietoa sopivia tarjouksia lähettäneiden laboratorioiden asettamiseksi järjestykseen ”parasta vastinetta rahalle” -periaatteen mukaisesti. EU:n alueella sijaitsevat akkreditoidut laboratoriot kartoitettiin, ja niihin otettiin yhteyttä. Laboratorioita etsittiin NANDO-tietokannasta sekä kansallisten akkreditointielinten verkkosivustoilta.

5.3 Hankkeessa opittu ja sovellettu oppi

- **Täysin digitaalinen CASP-hanke.** Koronaviruspandemian vuoksi CASP 2020 -hanke oli ensimmäinen CASP-hanke, joka toteutettiin täysin digitaalisesti. Myös laboratoriotapaaminen järjestettiin etäkokouksena. Markkinavalvontaviranomaiset saattoivat työstää hankkeen asiakirjoja digitaalisten työkalujen avulla. Useammat markkinavalvontaviranomaisten edustajat pystyivät osallistumaan hankkeen tapaamiseen, minkä ansiosta vuoropuhelu tärkeistä tuoteturvallisuusasioista ei vaarantunut. Safety Gate/RAPEX -ilmoitusten korkea määrä osoittaa, että koordinoituilla toimilla on suuri vaikutus EU:n sisämarkkinoiden turvallisuuteen.
- **Laboratorioihin otettiin yhteyttä varhaisessa vaiheessa.** Akkreditoitujen testilaboratorioiden kartoitus jo varhaisessa vaiheessa auttoi sopimuskumppania keräämään alustavia hintatarjouksia, mikä auttoi jakamaan testausbudjetin realistisesti tuotekohtaisten toimien kesken sekä testaamaan mahdollisimman monia tuotenäytteitä tehokkaasti käytössä olleiden resurssien puitteissa.
- **Testilaboratorioiden teknisen osaamisen arviointi.** Laadukkaan testauspalvelun varmistamiseksi oli varmistettava, että testilaboratioilla oli tarvittava osaaminen. Sopimuskumppani ja tekninen asiantuntija kävivät arviointikeskustelun jokaisen tarjouksen lähettäneen laboratorion kanssa. Keskustelujen tulokset toimitettiin markkinavalvontaviranomaisille, jotta niillä oli riittävästi tietoa sopivan laboratorion valitsemiseksi.
- **Suuri määrä näytekappaleita testattavaa tuotetta kohti.** Joidenkin tuoteluokkien testauksessa tarvitaan suuri määrä näytekappaleita. Markkinavalvontaviranomaisten voi olla helpompi löytää näytekappaleita fyysisistä liikkeistä, jolloin varmistetaan myös näytekappaleiden identtisyys. Näin oli myös lasten turvaistuinten kohdalla. Kaikki lasten turvaistuimet kerättiin fyysisistä liikkeistä.

5.4 Suositukset

Seuraavat suositukset perustuvat testausprosessin tuloksiin sekä markkinavalvontaviranomaisten hankkeen aikana käymiin keskusteluihin. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset vahvistivat suositukset viimeisessä kokouksessaan:

Kuluttajille

- **Pakkausten, tuotemerkintöjen ja ohjeiden tarkastaminen.** Kuluttajien on aina tarkastettava pakkaus ja tuotemerkinnät. On tärkeää, että kuluttajat ymmärtävät ohjeet ja tuotemerkinnät. Myös tuoteturvallisuutta koskevien tietojen on oltava selkeitä.
- **R129-tyyppin turvaistuihin sovelletaan tiukempia vaatimuksia.** Euroopassa ja useimmissa muissakin maailman maissa sovelletaan testausstandardeja UN R44/04 ja UN R129/02 (i-Size). On hyvä huomata, että R129-säännön mukaisiin turvaistuihin (ks. kohta 2.1) sovelletaan tiukempia vaatimuksia kuin R44-säännön mukaisiin istuimiin. Tämä voi olla tärkeää ottaa huomioon lasten turvaistuinta ostettaessa.
- **Ohjeiden noudattaminen.** Varmistaakseen tuotteiden turvallisen käytön kuluttajien on aina noudatettava ohjeita. Erityisen tärkeää on, että vanhemmat tai hoitajat noudattavat tarkasti kiinnitysohjeita. Mikäli ohjeet eivät ole selkeitä, kannattaa ottaa yhteyttä tuotteen valmistajaan, maahantuojaan tai myyjään ja varmistaa, että turvaistuin on kiinnitetty asianmukaisesti ja turvallisesti. Kuluttajien on tärkeää varmistaa, että turvaistuin on sopivan kokoinen lapselle ja asennettavaan ajoneuvoon.
- **Lapsi asetetaan istumaan selkä menosuuntaan päin niin kauan kuin se on mahdollista.** Tämä on suositeltavaa, kunnes lapsi saavuttaa ohjeissa määritellyn painon tai pituuden. Selkä menosuuntaan istuessaan pienemmät lapset ovat paremmassa turvassa, sillä turvaistuin heikentää törmäysenergiaa ja suojaa lapsen päätä, niskaa ja selkärankaa.

Taloudelliset toimijat

- **Varmistetaan, että merkinnät ja ohjeet ovat selkeitä ja kirjoitettu oikealla kielellä.** Taloudellisten toimijoiden on varmistettava, että kaikki merkinnät ja asennusohjeet ovat selkeitä. Tämä pienentää lasten loukkaantumisriskiä. Erityisen tärkeää on varmistaa, että ohjeet ja merkinnät on kirjoitettu tuotteen myyntimaan kielellä.
- **Valmistautuminen R44-säännöstä luopumiseen.** R44-sääntö korvataan R129-säännöllä, joka asettaa lasten turvaistuimille aiempaa tiukemmat vaatimukset. Taloudellisten toimijoiden on valmistauduttava muutokseen ja varmistettava, että tuotteet täyttävät tiukemmat vaatimukset.
- **Yhteistyö viranomaisten kanssa.** R129-säännön myötä lasten turvaistuihin on tehtävä merkittäviä muutoksia. Taloudellisten toimijoiden on myös tehtävä koko ajan yhteistyötä markkinavalvonta- ja täytäntöpanoviranomaisten sekä tyyppihyväksyntäviranomaisten kanssa, jotta varmistetaan, että kuluttajat käyttävät vain turvallisia ja loukkaantumisilta suojaavia tuotteita.

Standardointielimet

Vaikka UNECE:n sääntö R44/04 poistuu vähitellen käytöstä, tässä toimessa havaitut tulokset voivat olla tärkeitä.

- **Näytekohtaisten testattavien näytekappaleiden määrä pienenee.** Markkinavalvontaviranomaisilla on ollut vaikeuksia löytää riittävästi näytekappaleita lasten turvaistuinnäytteiden testaamiseksi R44/04-säännön²⁶ lausekkeiden mukaisesti. Standardien tai testien vaatimukset tulisi näin ollen tarkistaa. Tämä helpottaisi markkinavalvontaa varten tehtävien testien suorittamista, kun näytekohtaisten näytekappaleiden määrä olisi pienempi.
- **Testien toistettavuus.** R44/04-säännön mukaisiin testeihin vaikuttavat monenlaiset tekijät, kuten lämpötila, asennus ja testinuken asento. Tämän vuoksi on hyvin epätodennäköistä, että kahden testin tulos on sama. R44/04-säännön mukaisten testien vaatimusten muuttaminen parantaisi testien toistettavuutta ja uusittavuutta sekä minimoisi edellä mainittujen eri tekijöiden vaikutuksen.

²⁶ Tässä toimessa kaikkien testaus suunnitelman testien suorittamiseksi tarvittiin 17 näytekappaletta per näyte.

Eurooppalaisille ja kansallisille viranomaisille

- **Lasten turvaistuinlaa valvottava.** Koska testatuista lasten turvaistuimista löydettiin vakavia puutteita, turvaistuimia pitää valvoa ja testausta jatkaa. Taloudellisten toimijoiden, tyyppihyväksyntäviranomaisten ja kuluttajien osallistuminen on varmistettava, jotta vaaralliset lasten turvaistuimet eivät päädy EU:n kuluttajien käyttöön.
- **Sidosryhmien osallistaminen varhaisessa vaiheessa.** Tämän tuoteluokan testaus on monimutkainen toimenpide. Sidosryhmät (mm. laboratoriot, tyyppihyväksyntäviranomaiset, UNECE:n passiivista turvallisuutta käsittelevä työryhmä) kannattaa siten ottaa mukaan toimeen jo varhaisessa vaiheessa. Näin markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä näytteenotosta ja testauksesta.
- **Tarkistetaan Safety Gate/RAPEX -järjestelmää lasten turvaistuinten osalta.** Samalla tyyppihyväksyntänumerolla varustettuja lasten turvaistuimia voidaan myydä eri tuotenimillä tai tuotemerkeillä. Jos yhdentyyppisestä lasten turvaistuimesta on tehty Safety Gate/RAPEX -ilmoitus, markkinavalvontaviranomaisten on varoitettava kaikista muista lasten turvaistuimista, joilla on sama tyyppihyväksyntänumero. Markkinavalvontaviranomaisia olisi tuettava enemmän tämän veloitteen täytäntöönpanossa, ja niitä olisi autettava tunnistamaan kaikki EU:n markkinoilla olevat vaaralliset lasten turvaistuimet, joilla on sama tyyppihyväksyntänumero.
- **Selkeä oikeusperusta markkinavalvontaviranomaisten tueksi.** Markkinavalvontaviranomaisilla on oikeusperusta, joiden pohjalta ne voivat ryhtyä toimenpiteisiin niiden turvaistuinten osalta, jotka eivät täytä UNECE:n säännön R44/04 vaatimuksia. R44 on sisällytetty myös EU-asetukseen (EY) 661/2009 sekä asetuksen (EU) 2018/858 liitteen II luetteloon. Markkinavalvontaviranomaiset voivat toimia myös yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin ja kansallisten markkinavalvontalakien puitteissa.
- **Kerätään kuluttajilta tietoa lasten turvaistuimista.** Kaikki lasten turvaistuimia koskevat tiedot (esim. tyyppihyväksyntänumero ja tekniset eritelmät) kannattaa koota keskitettyyn tietokantaan, joka olisi myös kuluttajien käytettävissä. Näin voitaisiin varmistaa, että kuluttajilla on riittävästi tietoa ostopäätöksen tekemiseen²⁷.
- **Jaetaan tietoa CASP-toimien tuloksista.** CASP-toimiin osallistuvia markkinavalvontaviranomaisia kannustetaan jakamaan tietoa tuloksista ja havainnoista hankkeen vaikutuksen ja tunnettuuden maksimoimiseksi sekä kuluttajien turvallisuuden parantamiseksi EU:ssa ja ETA-alueella.

²⁷ Tällainen tietokanta on käytössä jo esimerkiksi Chilessä: <https://www.conaset.cl/sistemas-retencion-infantil/>

Osa 2:

1. Mikä CASP on?

Koordinoitujen tuoteturvallisuustoimien (CASP) tavoitteena on taata sisämarkkinoiden turvallisuus tarjoamalla kansallisille markkinavalvontaviranomaisille tarvittavat työkalut sisämarkkinoilla olevien tuotteiden yhteiseen testaukseen, tuotteiden riskien arviointiin sekä yhteisten kannanottojen ja menettelyjen laatimiseen tuotekohtaisten toimien kautta.

CASP-hankkeiden toisena tavoitteena on vaihtaa ideoita ja parhaita käytänteitä yhteisten lähestymistapojen, ohjeiden ja käytännön työkalujen kehittämiseksi. Näin voidaan ratkaista tuoteturvallisuuden markkinavalvontaan liittyviä yhteisiä ongelmia horisontaalisten toimien kautta.

CASP 2020 -hanke sisältää kuusi tuotekohtaista toimea, jotka määriteltiin oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston vuonna 2019 järjestämän kuulemisen pohjalta. Kuulemisessa esille tulleet markkinavalvontaviranomaisten tavoitteet ja painopisteet olivat:

1. Lelujen ja lastenhoitotuotteiden sisältämät nitrosamiinit
2. Kodin ulkoleikkivälineet

3. Vauvan unipesät / vuoteeseen kiinnitettävät pinnasängyt / makuupussit
4. Johdot
5. Pienet keittiön lämmityslaitteet
6. Autoissa käytettävät lasten turvaistuimet

Markkinavalvontaviranomaiset olivat verkkokaupan kasvun myötä kiinnostuneita keskittymään myös verkkokaupan tuoteturvallisuuden markkinavalvontaan. CASPOnline2020-alahankkeessa on koordinoituja toimia, joilla puututaan verkkokaupan tuoteturvallisuuteen EU:ssa ja ETA-alueella. Tuotekohtaisista toimista yksi sisällytettiin CASP Online 2020 -alahankkeeseen:

7. Korujen vaaralliset metallit.

CASPOnline2020-alahankkeessa järjestettiin myös kaksi horisontaalista toimea, joissa keskityttiin verkkokaupan markkinavalvontaan ja laadittiin tiedotuskampanjoita kuluttajille ja taloudellisille toimijoille. (Lisätietoa löytyy CASP 2020 Online -raportista).

1.1 Roolit ja vastuut

EISMEA

Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysassioiden toimeenpanovirasto (entinen Chafea)

- > EISMEA toimii hankintaviranomaisena ja hoitaa hallinnollisia suhteita sopimuskumppanien kanssa oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston puolesta.
- > Seuraa sopimuksen suoritteiden toteutumista.

DG JUST

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto

- > Valvoo CASP-hankkeiden suunnittelua ja toteutusta.
- > Vastaa CASP-hankkeiden operatiivisesta johdosta ja hallinnoinnista sekä varmistaa niiden onnistuneen täytäntöönpanon.
- > Tukee osallistuvia markkinavalvontaviranomaisia tarjoamalla ohjausta ja edistämällä näiden välistä kanssakäymistä.

Sopimuskumppani

EY/Pracsis

- > Huolehtii hankkeen toimien täytäntöönpanosta ja niihin liittyvästä logistiikasta.
- > Tarjoaa teknistä neuvontaa ja helpottaa päätöksentekoa.
- > Vastaa CASP 2020 -toimen tulosten raportoinnista, viestinnästä ja tiedotuksesta.

Tekninen asiantuntija

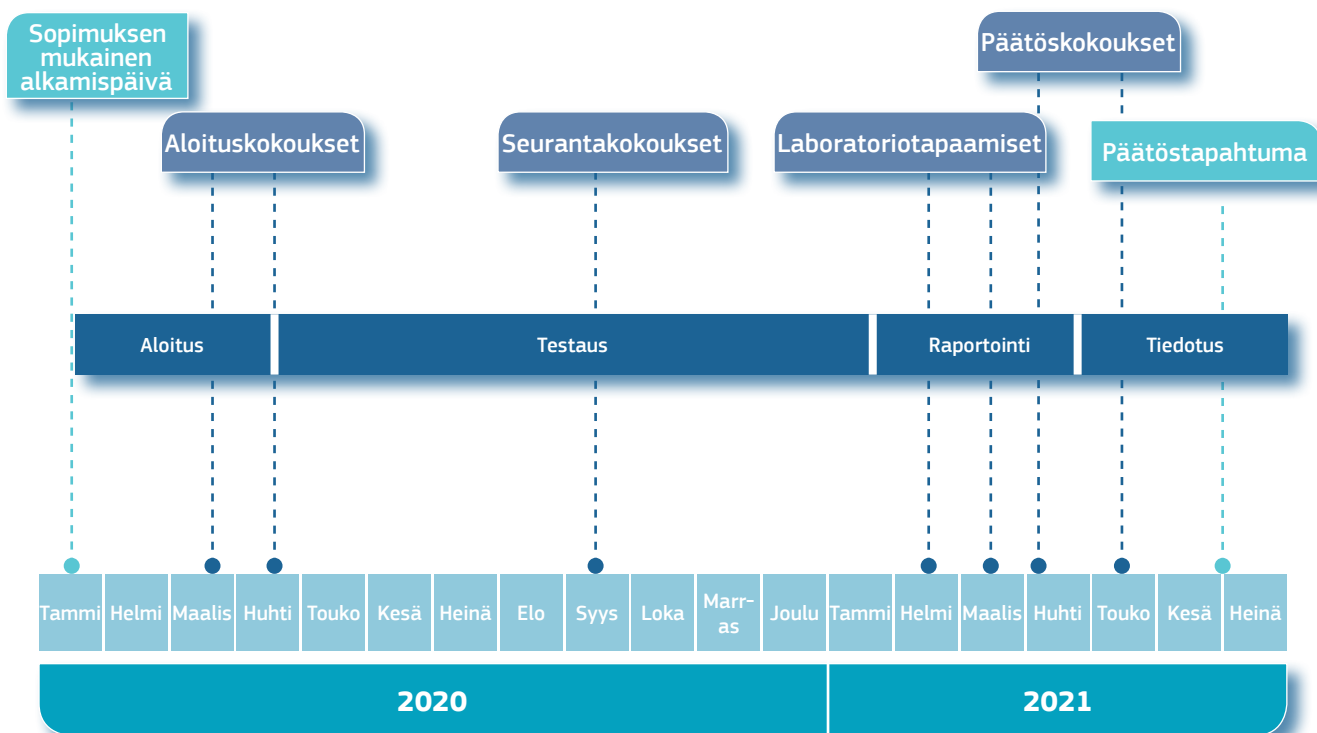
Yksi asiantuntija tuotekohtaista toimea kohti

- > Tarjoaa teknistä tukea koko hankkeen ajan ja ohjaa markkinavalvontaviranomaisia.
- > Ohjaa näytteenotto- ja testaussuunnitelman laatimisessa ja sopivimman laboratorion valinnassa.
- > Analysoi tulokset, arvioi havaitut riskit ja antaa suosituksia.

1.2 Hankkeen aikataulu

Kaikissa tuotekohtaisissa toimissa sovellettiin samaa menettelyä ja aikataulua.

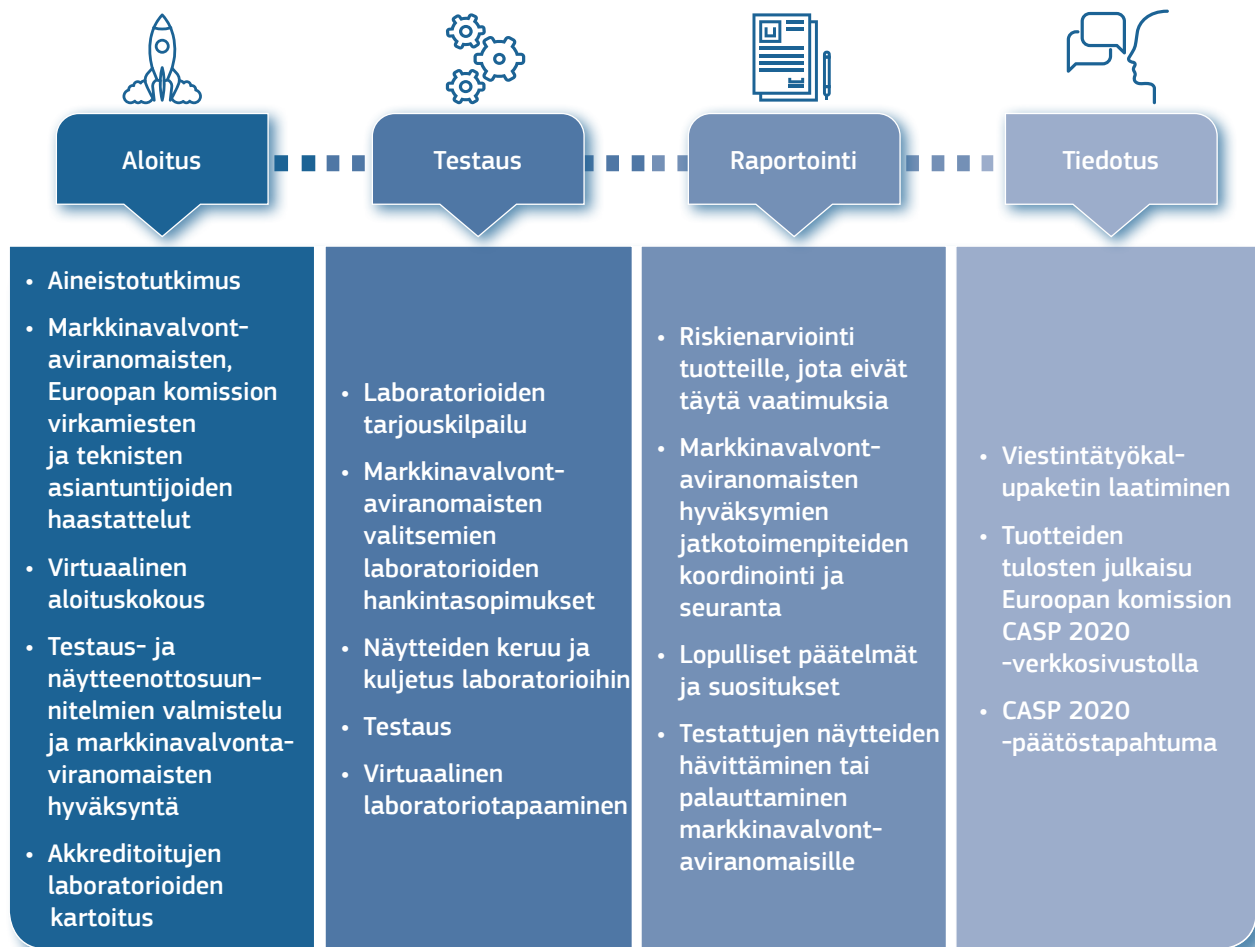

2. Tuotekohtaisten toimien lähestymistapa

2.1 Yleinen prosessi

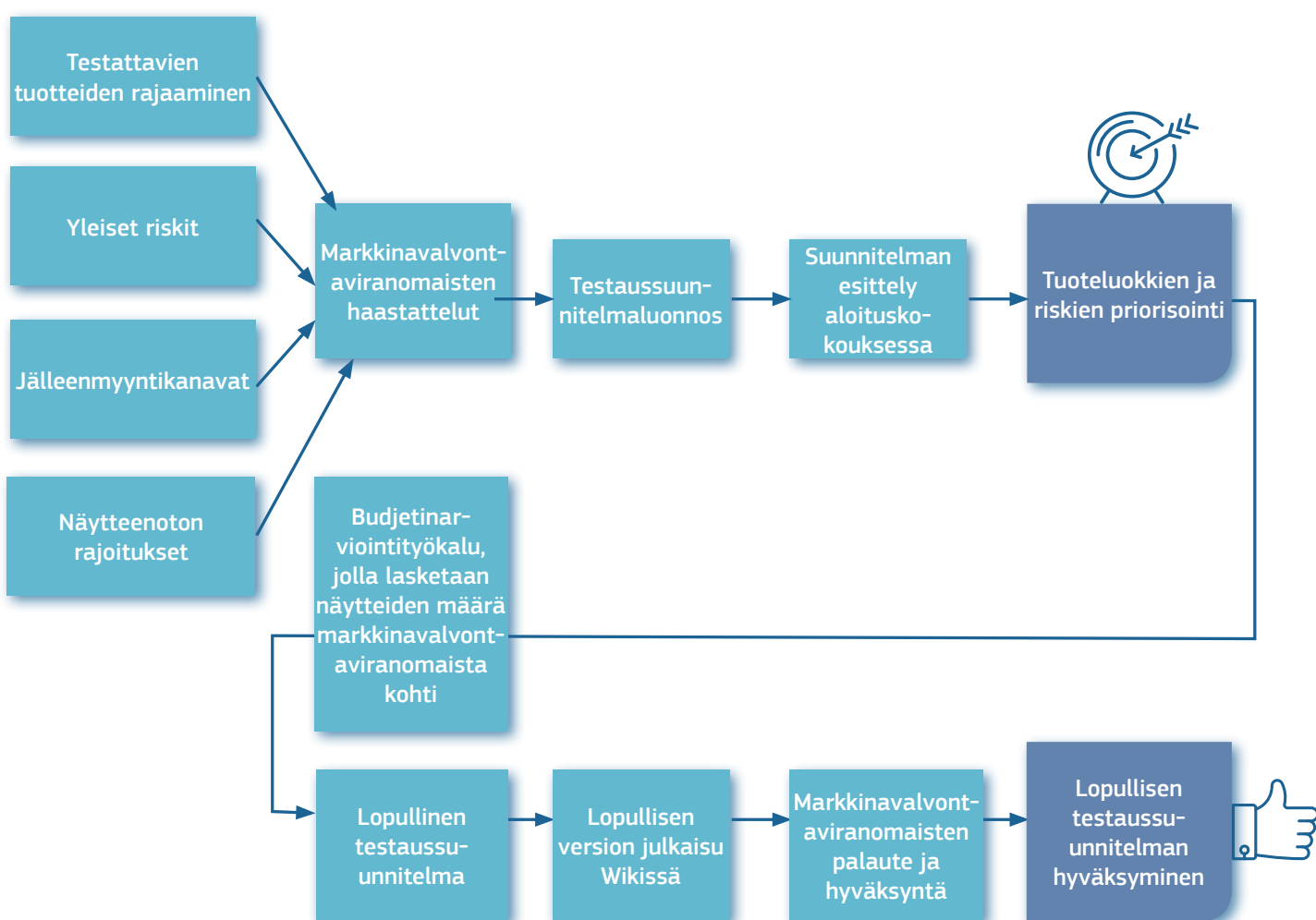
Tuotekohtaisten toimien yleinen prosessi jakaantuu neljään vaiheeseen: aloitus, testaus, raportointi ja tiedotus.

2.2 Näytteenotto ja testaus

Näytteenotto- ja testausmenettely määritellään monivaiheisen prosessin kautta. Eri vaiheita ovat aineistotutkimus, palautteen ja osaamiseen kerääminen sekä markkinavalvontaviranomaisten hyväksyntä.

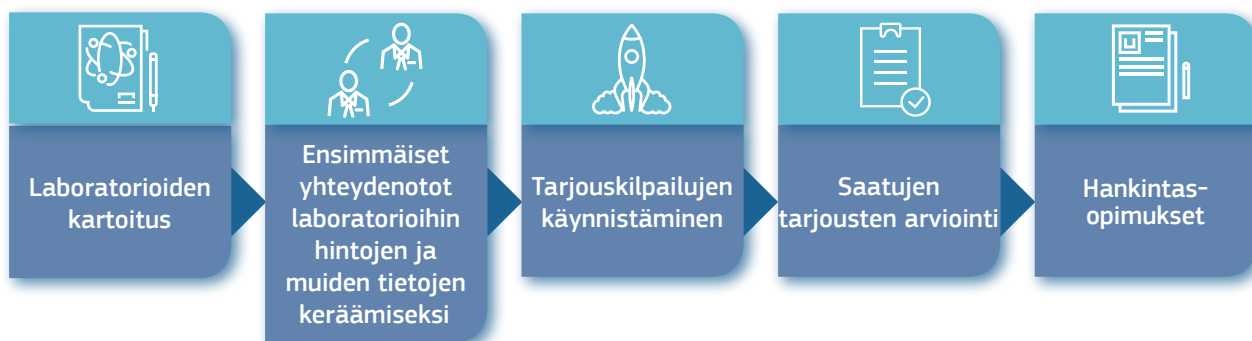

Laboratorioiden valinta

Testilaboratorioiden valintaprosessi jakaantuu viiteen vaiheeseen ja alkaa hankkeen aloitusvaiheessa. Markkinavalvontaviranomaiset osallistuvat valintaan jokaisessa vaiheessa. Ne valitsevat yhdessä testilaboratoriot.

Näytteenotto ja testaus

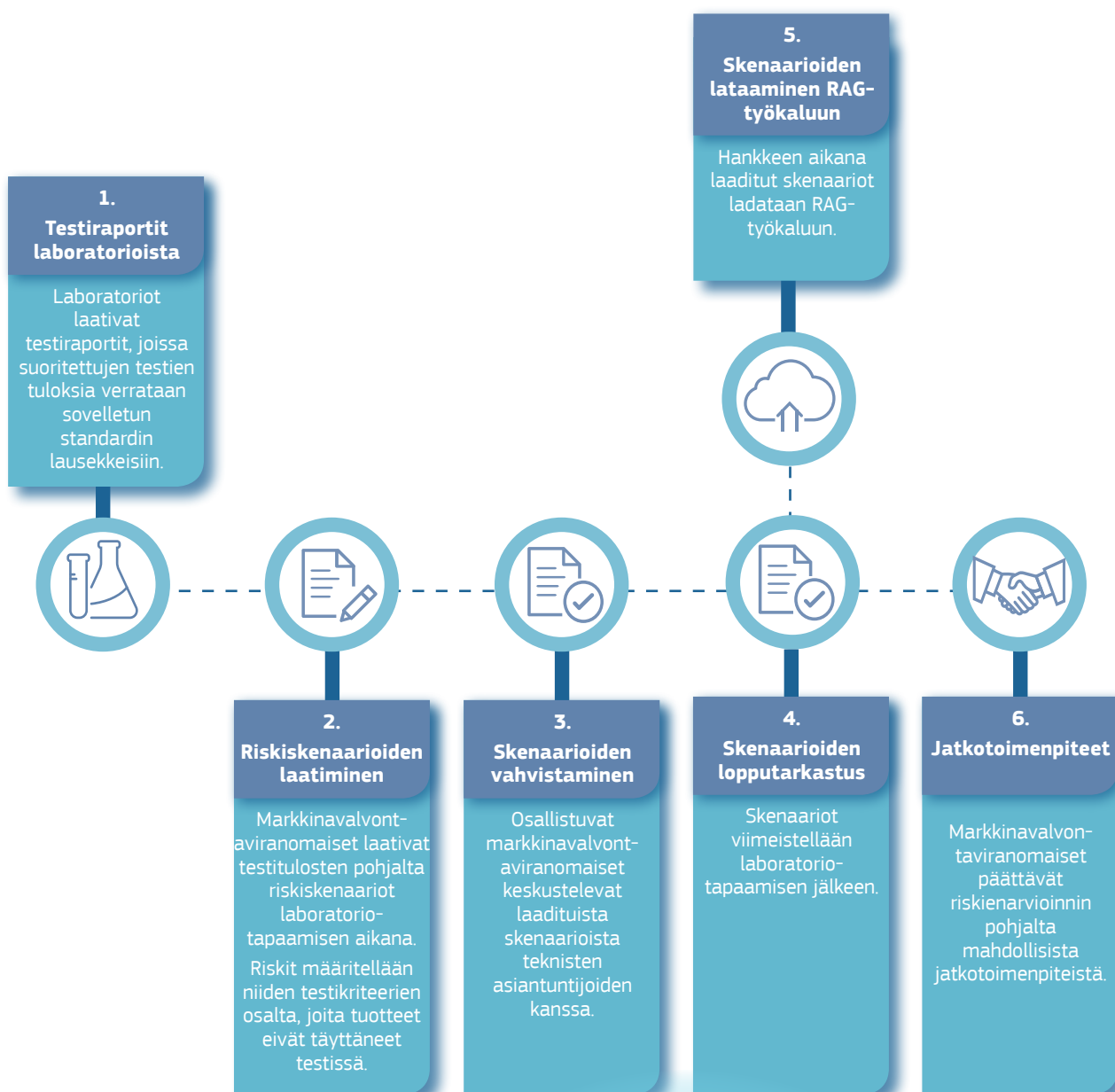

Jatkuva viestintä markkinavalvontaviranomaisten, laboratorioiden teknikoiden ja sopimuskumppanin välillä

2.3 Riskienarviointimenettely

Tuotteille, jotka eivät täytä vaatimuksia, tehdään riskienarviointi, jossa on seitsemän vaihetta. Riskienarvioinnin tulosten pohjalta markkinavalvontaviranomaiset päättävät jatkotoimenpiteistä.

3. Tiedotustoimet

CASP 2020 -hankkeen tiedotustoimien tarkoituksena on tiedottaa CASP-hankkeen tuloksista mahdollisimman laajalle yleisölle koko EU:n alueella ja muuallakin.

Tiedotukseen on kehitetty kattava viestinnän työkalupaketti kaikilla EU-kielillä. Siinä keskitytään pääasiassa tuotekohtaisiin toimiin horisontaalisia toimiakaan kuitenkaan unohtamatta. Viestinnän työkalupaketti löytyy Safety Gaten verkkosivustolta (<https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp>).

Yleinen CASP 2020 -raportti ja CASP 2020 Online -raportti ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. CASP 2020 -hankkeen jokaisen toimen raportti on saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Raportit julkaistaan Safety Gate -verkkosivuston CASP-hanketta koskevalla sivulla (<https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp>)

CASP 2020 -hankkeen päätöstapahtuma päättää toimen, ja sen yhteydessä julkaistaan kaikki hankkeen aikana laadittu tiedotusmateriaali, julkistetaan virallisesti hankkeen tulokset sekä aktivoidaan viestinnän työkalupaketti koko EU:ssa.

EUROOPAN KOMISSIO

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2021

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla,
https://europa.eu/european-union/index_fi

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021

PDF ISBN 978-92-76-38223-2 doi: 10.2838/026862_DS-02-21-385-FI-N